

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

Relationship between Academic Administration of school Administrators with
Effectiveness of educational institutions Under Vocational Education Office
Phitsanulok Provincial

พิมพีใจ คุณารูป, จรูญ บุญธรรม

หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pimjai Krunaroop1 Charoon Boontham

Master of Education Degree Program Field of Study: Educational Administration Pathum Thani University

Corresponding Author E-mail : pimjai.sew@gmail.com charoon.b@ptu.ac.th

(Received : June 8, 2024; Edit : June 19, 2024; accepted : June 19, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 205 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ซึ่งรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีประสิทธิผลสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, ความสัมพันธ์, ผู้บริหาร, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research are to study 1) study the academic administration conditions of educational institution administrators. Under the Phitsanulok Provincial Vocational Education Office 2) Study the effectiveness of educational institutions. Under the jurisdiction of the Vocational Education Office, Phitsanulok Province, and 3) study the relationship between the academic administration of administrators and the effectiveness of educational institutions. Under the jurisdiction of Phitsanulok Provincial Vocational Education Office The sample group used in the research was 205 teachers, which were obtained by random sampling method. Stratified model The research tool used is a 5-level rating scale questionnaire, divided into 3 parts: Part 1 is a questionnaire about the status of the respondents. It is a check list form with a confidence value of 0.97 and part 2 is a questionnaire regarding the condition of academic administration of educational institution administrators. It is a rating scale with a confidence value of 0.94 and part 3 is a questionnaire about the effectiveness of educational institutions. It has the characteristics of a rating scale (Rating scale), a statistic that uses data analysis. Including the average standard deviation and the Pearson correlation coefficient. The research results found that

1. Overall condition of academic administration of educational institution administrators Practices were at a high level. The practice item with the highest average was academic planning, followed by staffing for academic work. And the aspect with the lowest average is the aspect of organization to support academic work.
2. The overall effectiveness of the educational institution is at a high level. The most effective aspect is the ability to solve problems within the educational institution, followed by the ability to develop the educational institution. And the aspect with the lowest average value is the desired characteristics aspect.
3. Condition of academic administration of educational institution administrators and the effectiveness of the educational institution. Under the jurisdiction of Phitsanulok Provincial Vocational Education Office Overall, there is a relationship in a positive way is at a significantly high level Statistically at the .05 level

Keywords: Academic administration, relationships, administrators, educational institution effectiveness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบายและ มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา ในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับ สนับสนุนและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการจึงเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา อันเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นการที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือต้องทราบขอบข่ายและภารกิจกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553:1 - 7)

การบริหารงานวิชาการจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547:2) ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกล่าวว่าการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทภาระหน้าที่และงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานด้านอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารที่ยึดงานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และได้กำหนดงานหลัก 6 ด้าน ของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นความรู้เฉพาะตำแหน่งในการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง สายงานผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2547 ไว้ 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 4) การนิเทศภายใน 5) การวัดและการประเมินผลการศึกษา และ 6) การประกันคุณภาพ

การศึกษาและการจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน การบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น ซึ่งถือว่าเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาชาติที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาที่แท้จริง เป็นการปฏิรูปการเรียนการสอนที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาจึงอยู่ที่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการศึกษาไปสู่สิ่งที่ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้คนไทยที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข การพัฒนาคนต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้รับ การสนับสนุนส่งเสริมด้วยระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ อาศัยความรู้ ความร่วมมือ และการทำความเข้าใจร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สนอง ศิริกุลวัฒนา และคณะ, 2548:19)

ซึ่งสอดคล้องกับผลการพิจารณาการศึกษาของเอกสารประกอบการบรรยาย แนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง คณะกรรมการการศึกษาฯ (2553) ว่าด้วย ด้านปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีจิตสาธารณะ และการมีปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งการที่จะนำไปสู่ผู้เรียนมีคุณธรรมนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสบผลสำเร็จตามแผนและยุทธศาสตร์ที่วาง และสภาพการปฏิรูปการศึกษาปัจจุบัน ประสบความสำเร็จมากในด้านการจัดองค์การเพื่อให้การสนับสนุน เช่นการรวบรวมเอาทบวงมหาวิทยาลัยกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เข้าไว้ในกระทรวงศึกษาธิการ การจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา และการจัดตั้งสำนักงานรองรับมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นองค์การมหาชน ขึ้น ตลอดจนการนำเอามหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบราชการ แต่สาระอันสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาคูเหมือนจะไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรและดูเหมือนจะล้มเหลวในบางเรื่อง เช่น เรื่องคุณภาพของนักเรียน ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางวิชาการ เรื่องนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษา และเรื่องขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน

การบริหารงานวิชาการจึงนับว่าเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษา ที่ทุกสถานศึกษาต้องถือ ปฏิบัติผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจึงเกิดจากการบริหารจัดการที่ดีการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ โดยมีเป้าหมายหลักในการดำเนินงานที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จและออกไปเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม ภารกิจของสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจะต้องเป็นบุคลากรหลักในการประสานสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินการไปด้วยความราบรื่นและเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องสร้างองค์การ ของตนเองให้เป็นองค์การที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล เพื่อประโยชน์และบุคลากรในโรงเรียน ที่จะได้เรียนรู้ จากกระบวนการบริหารของผู้บริหาร และความรู้ความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพ อันหมายถึงผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (รัชพล ศษารุ่งโรจน์, 2548:7)

ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ หรือนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาและตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้นจะต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การเหล่านั้น (ชูศรี ถนอมกิจ, 2550:2) การศึกษาถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นการศึกษาข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิผลหรือไม่นั้นมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังมีตัวบ่งชี้อื่น ๆ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา คือ ความสำเร็จของสถานศึกษา ที่สามารถทำหน้าที่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยมีมอทท์ (Mott, 1972,p.188) กล่าวถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในแง่ของความสามารถ ในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนา ทักษะคิดทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินกิจการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาประสิทธิภาพของการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ครั้งนี้ ประกอบด้วย 1 ด้านความสามารถทางวิชาการ 2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศรี ถนอมกิจ (2550:116) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชลบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก และธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2550:98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

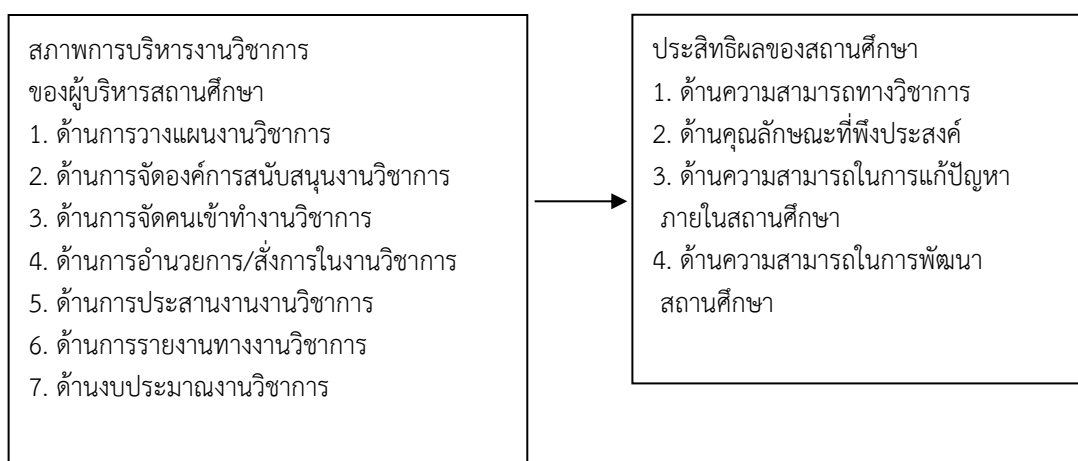
จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสามารถนำสารสนเทศและผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมาย และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 448 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

จำนวน 205 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5%) และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

2.1 จำแนกประชากรตามสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 607-610)

2.3 การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เป็นเกณฑ์ในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 205 คน

ตัวแปร

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

1. ด้านความสามารถทางวิชาการ
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา
4. ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครู โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 7 ด้าน จำนวน 37 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ จำนวน 6 ข้อ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ จำนวน 4 ข้อ 5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ จำนวน 5 ข้อ 6) ด้านการรายงานทางงานวิชาการ จำนวน 6 ข้อ และ 2) ด้านงบประมาณงานวิชาการ จำนวน 4 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 31 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน สถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกัน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการบริหารอย่างน้อย 10 ปี เพื่อตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ และ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0
5. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (Cronbach, 1970, p.161) ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารและครู ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจนับ โดยได้รับคืนตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในกลุ่มตัวอย่าง 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการตอบแล้วนำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:25) กำหนดไว้ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด
3. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของข้อมูลตามแนวของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:25) กำหนดไว้ ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ไว้ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543:141) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

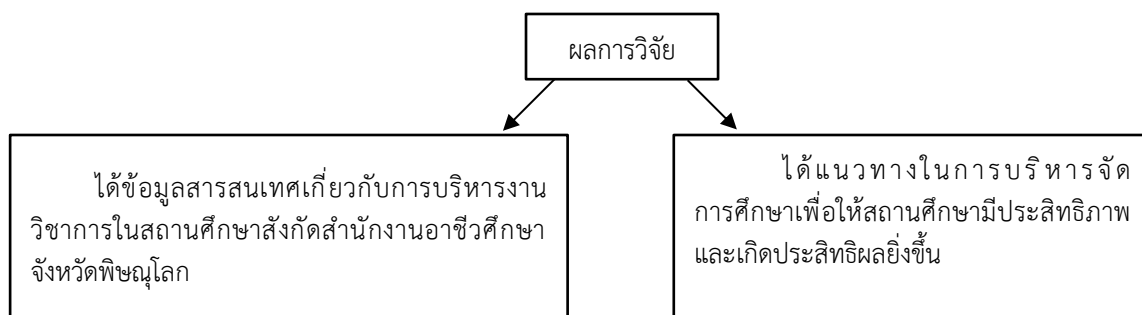
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 - 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 - 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21 - 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สภาพการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.52	0.56	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ	4.22	0.50	มาก	7
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ	4.40	0.60	มาก	2
4. ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ	4.31	0.56	มาก	3
5. ด้านการประสานงานงานวิชาการ	4.26	0.62	มาก	6
6. ด้านการรายงานทางงานวิชาการ	4.29	0.56	มาก	4
7. ด้านงบประมาณงานวิชาการ	4.27	0.55	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.32	0.57	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.40$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.22$)

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล	ลำดับ
1. ด้านความสามารถทางวิชาการ	4.10	0.57	มาก	3
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.09	0.70	มาก	4
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.34	0.65	มาก	1
4. ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา	4.31	0.65	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.21	0.64	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.09$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก แสดงดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สภาพการบริหารงาน วิชาการ	ด้านความสามารถ ทางวิชาการ	ด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	ด้านความสามารถใน การแก้ปัญหา ภายในสถานศึกษา	ด้านความสามารถ ในการพัฒนา สถานศึกษา	รวม
1. ด้านการวางแผนงาน วิชาการ	.53**	.65**	.67**	.70**	.72**
2. ด้านการจัดองค์การ สนับสนุนงานวิชาการ	.53**	.65**	.64**	.65**	.67**
3. ด้านการจัดคนเข้า ทำงานวิชาการ	.52**	.63**	.64**	.69**	.72**
4. ด้านการอำนวยการ/ สั่งการในงานวิชาการ	.62**	.78**	.77**	.76**	.82**
5. ด้านการประสานงาน งานวิชาการ	.65**	.68**	.72**	.80**	.86**
6. ด้านการรายงานทาง งานวิชาการ	.63**	.71**	.76**	.84**	.81**
7. ด้านงบประมาณงาน วิชาการ	.54**	.67**	.74**	.83**	.76**
รวม	.66**	.75**	.82**	.85**	.87**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับของการปฏิบัติกระบวนการบริหารของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก และเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังเป็น เครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เพราะงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา นั้นจากการวิเคราะห์สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ชี้ให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีคุณวุฒิ มีความรู้ และมีประสบการณ์สูง มีผลทำให้การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอภิสิทธิ์ จักรแก้ว (2553:105) เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากการวางแผนเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษา รวมถึงการบริหารงานวิชาการ โดยการวางแผนเป็นการกำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนงานวิชาการ การประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายตลอดจนเป้าหมายด้านวิชาการ เตรียมเอกสารล่วงหน้า ค้นหา หรือทราบถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการ ยึดนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นหลักในการวางแผนและปรับเปลี่ยนแผนงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ

1.2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงานงานวิชาการ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553:104) เรื่อง กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประสานงานงานวิชาการ ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามการประสานงานย่อมต้องอาศัยการประสานความร่วมมือครู ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาอาศัยความสามารถในการจูงใจให้ทุกภาคส่วน ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นจึงทำให้การประสานงานงานวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ระดับต่ำสุด

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553:104) เรื่อง กระบวนการของการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูได้ให้ความสำคัญกับระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 รวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำอ้อย สุนทรพฤษ์ (2559, บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกาณ์เทศภายใน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ยึดนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นหลักในการวางแผน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา เตรียมแผนปฏิบัติการ โดยยึดนโยบายและวัตถุประสงค์เป็นหลัก เช่น วางแผนจัดทำโครงการและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ตรงตามเป้าหมายของนโยบาย จัดทำรายงานเพื่อรองรับการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR)

2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งงานหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการงานซ้ำซ้อน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรแบ่งงานหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา ไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการงานซ้ำซ้อน โดยจัดสรรบุคลากรตาม

ความสามารถ และถ้ามีบุคลากร ไม่เพียงพอ ต้องชี้แจงให้บุคลากรในโรงเรียนทราบ และสร้างความตระหนักให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน มีความร่วมมือร่วมกัน

3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งงานปริมาณงานให้กระจายงานให้เหมาะสมกับบุคคลที่รับผิดชอบตามความชำนาญ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควร เลือกบุคลากรภายในฝ่ายวิชาการให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน คำถึงความรู้ความสามารถ และศักยภาพของบุคลากรแต่ละคน ให้ทำงานตามศักยภาพที่แต่ละคนมีอยู่

4) ด้านการอำนวยการสั่งการในงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสั่งการ การปฏิบัติงานครูอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควร มีการจัดประชุมก่อนเริ่มดำเนินโครงการ

5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารต้องจัดทำโครงการสอบถามความคิดเห็นแบบออนไลน์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของชุมชนอย่างทั่วถึง

6) ด้านการรายงานทางงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานกิจกรรมข่าวสารต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารส่งเสริมรูปแบบการประชาสัมพันธ์ใหม่เพิ่มมากขึ้น เช่น ช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อเป็นช่องทางที่ทุกคนเข้าถึงไม่อย่างรวดเร็วและสะดวกเหมาะสมกับยุคสมัย

7) ด้านงบประมาณงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดตามผลการใช้งบประมาณในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการติดตามการใช้งบประมาณในการปฏิบัติงานทุกฝ่ายงาน

1.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ด้านความสามารถทางวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาได้พัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนรวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาอบรมให้ครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูนำสื่อการพัฒนาเป็นนวัตกรรมสื่อการสอนการสอนใหม่ได้

2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามุ่งจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัย และประชาธิปไตยเป็นประจำและต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และครูควรสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนในการเป็นพลเมืองที่ดี โดยชี้แจงให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา การเป็นคนดีมีคุณธรรม ภายใต้ภาระกิจอาชีพจิตอาสา

3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาและแนวทาง การแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการกับคณะครู และบุคลากรภายในสถานศึกษาได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญขึ้นในการบริหาร เพื่อให้ครู มีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างทันทั่วทั้ง

4) ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาให้ตรงตามความต้องการกับสภาพแวดล้อมของชุมชน ศึกษาความต้องการของชุมชน แล้วนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพที่สังคมและชุมชนต้องการ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา

ด้านที่มีความต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ การวางแผนงานวิชาการ และการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาของการบริหารงานวิชาเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา

2) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยเน้นด้านความสามารถทางวิชาการเป็นสำคัญ

3) ควรศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ อินทร์น้อย. (2553). กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ชูศรี ถนอมกิจ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนรัชต์ บุรีสูงเนิน. (2550). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- น้ำอ้อย สุนทรพฤกษ์. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2560, จาก <http://www.ptu.ac.th/Meeting/PDF/input/pdf20160615144744.pdf>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระมหาอภิสิทธิ์ จักรแก้ว. (2553). การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชพล ดชารุ่งโรจน์. (2548). โรงเรียนทันสมัย. กรุงเทพฯ: ด้านสู่การพิมพ์.
- สนอง ศิริกุลวัฒนา และคณะ. (2548). กฎหมายการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษร.
- Cronbach, L. J. (1970). Essentials of psychological test (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Mott, P.E. (1972). The characteristics of effectiveness organization. New York: Harper and Row.